

BS/43/2013

**OCENY SYTUACJI NA RYNKU
PRACY I POCZUCIE ZAGROŻENIA
BEZROBOCIEM**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

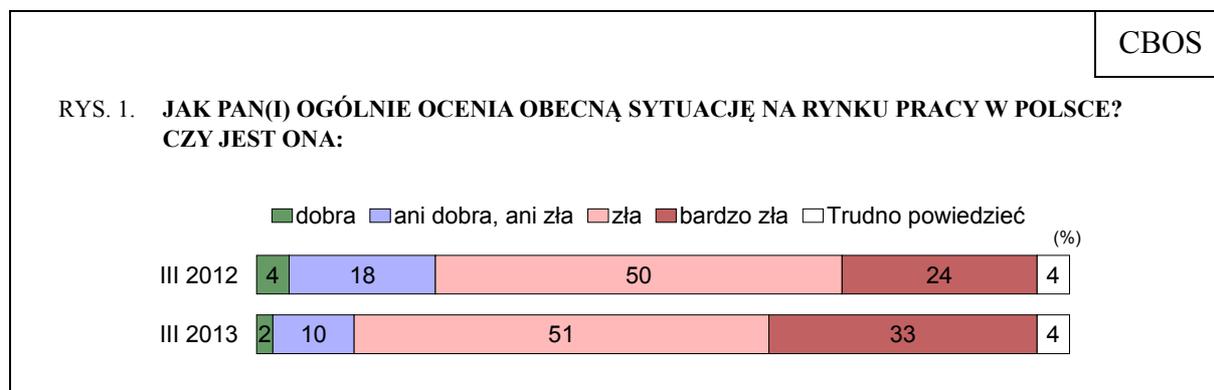

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Od roku 2001 systematycznie monitorujemy oceny sytuacji panującej na krajowym rynku pracy oraz przewidywania w tym zakresie. Co miesiąc sprawdzamy również opinie na temat lokalnego rynku pracy (w miejscu zamieszkania lub okolicy) oraz mierzymy poziom poczucia zagrożenia bezrobociem wśród osób mających zatrudnienie. Dzięki powtarzalności stosowanych wskaźników możemy spojrzeć na wyniki uzyskane w marcu br.¹ z szerszej, kilkunastoletniej perspektywy. Dodatkowo połączenie zbiorów danych z ostatnich trzech miesięcy umożliwia przedstawienie terytorialnego zróżnicowania opinii w niektórych z omawianych kwestii.

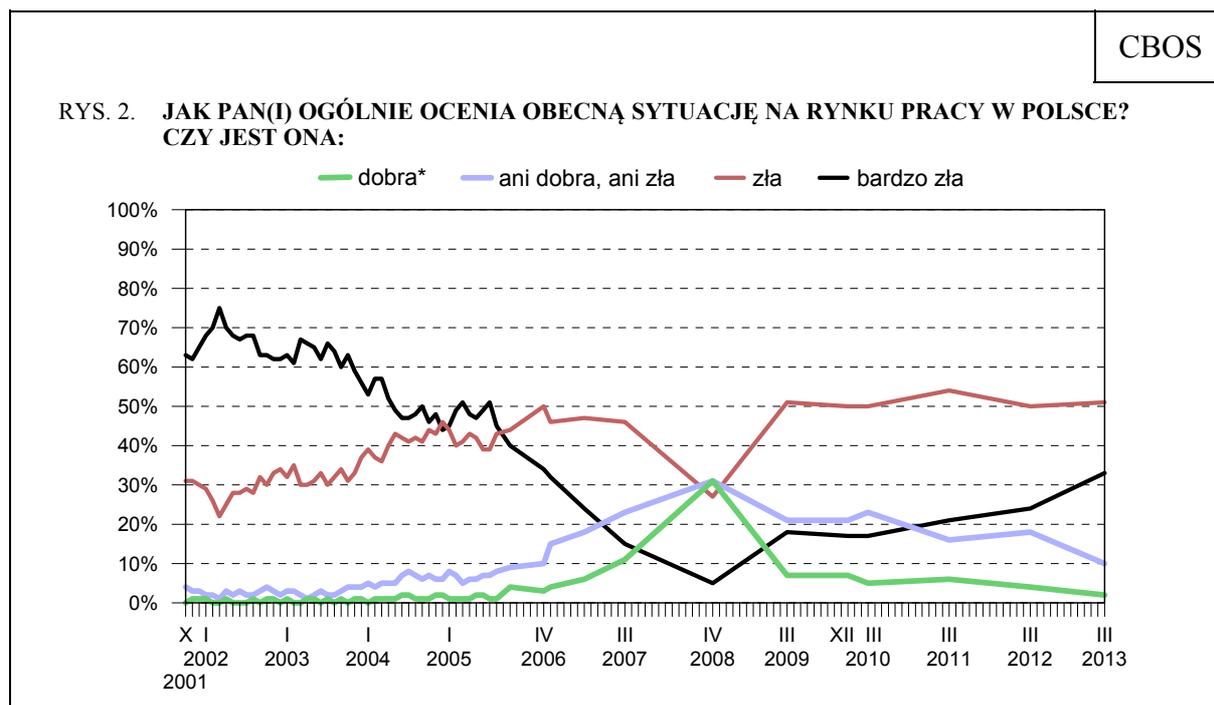
SYTUACJA NA KRAJOWYM RYNKU PRACY – OCENY

Ogólną sytuację na rynku pracy w Polsce respondenci oceniali ostatnio w marcu ubiegłego roku. Od tego czasu opinie w tej kwestii dość znacząco się pogorszyły. Obecnie o sytuacji na krajowym rynku pracy negatywnie wypowiada się aż 84% respondentów (wzrost o 10 punktów), w tym jedna trzecia (33%, wzrost o 9 punktów) uważa, że jest ona bardzo zła. Przeciwnego zdania są jedynie nieliczni (2%, spadek o 2 punkty). Co dziesiąty badany (10%, spadek o 8 punktów) określa sytuację na rynku pracy w Polsce jako ani dobrą, ani złą.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (274) przeprowadzono w dniach 7 – 13 marca 2013 roku na liczącej 1060 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Z analizy opinii uzyskanych w ostatnim dwunastoleciu wyraźnie widać, że społeczne oceny są w dużej mierze odzwierciedleniem rzeczywistej sytuacji na rynku pracy w Polsce. Po istotnym wzroście zadowolenia notowanym w latach 2006–2008, rok 2009 wraz z pierwszą falą kryzysu ekonomicznego w Europie przyniósł także znaczne pogorszenie ocen rynku pracy w Polsce. Od tego czasu pozytywne opinie utrzymują się na w miarę stałym poziomie.

* Są to połączone odpowiedzi „bardzo dobra” i „dobra”. Pominięto „trudno powiedzieć”

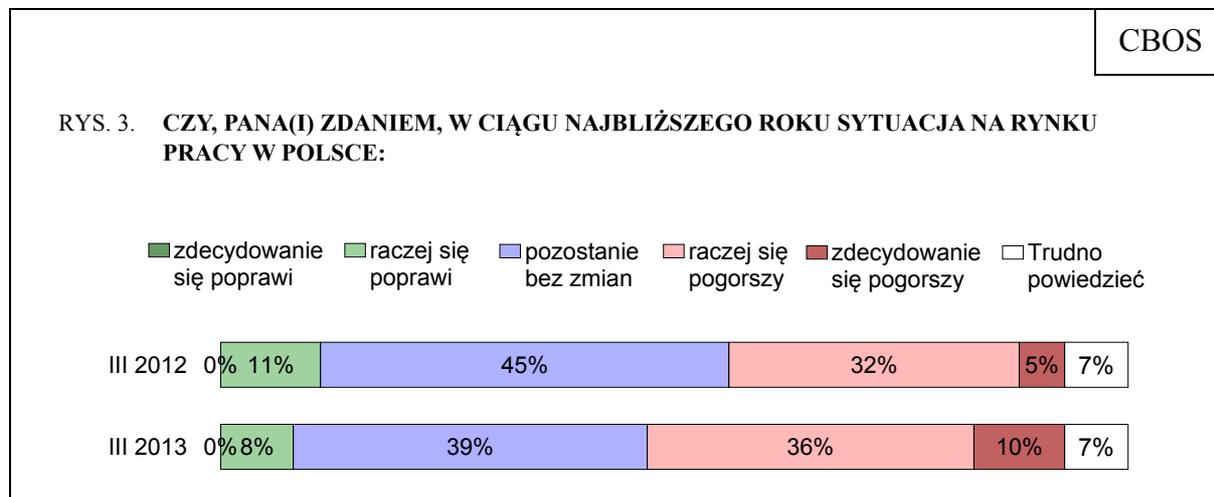
Tabela 1

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację na rynku pracy w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	IV '06		III '07		IV '08		III '09		XII '09		III '10		III '11		III '12		III '13	
	w procentach																	
– bardzo dobra	0	4	0	11	1	31	0	7	0	7	0	5	0	6	0	4	0	2
– dobra	4	4	11	11	30	31	7	7	7	5	5	6	6	4	4	2	2	2
– ani dobra, ani zła	15	15	23	23	31	31	21	21	21	21	23	23	16	16	18	18	10	10
– zła	46	78	46	61	27	32	51	69	50	67	50	67	54	75	50	74	51	84
– bardzo zła	32	32	15	15	5	32	18	69	17	67	17	67	21	75	24	74	33	84
Trudno powiedzieć	3	3	5	5	6	6	3	3	5	5	5	5	3	3	4	4	4	4

We wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych przeważają negatywne opinie na temat rynku pracy w Polsce, przy czym niezadowolenie w tym względzie najczęściej wyrażają renciści (92% opinii negatywnych), osoby biorące udział w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu (91%), bezrobotni (90%), badani w wieku od 55 do 64 lat (90%), robotnicy niewykwalifikowani (90%) oraz respondenci o miesięcznych dochodach *per capita* nie wyższych niż 1000 zł (90%) – zob. tabele aneksowe.

SYTUACJA NA KRAJOWYM RYNKU PRACY – PROGNOZY

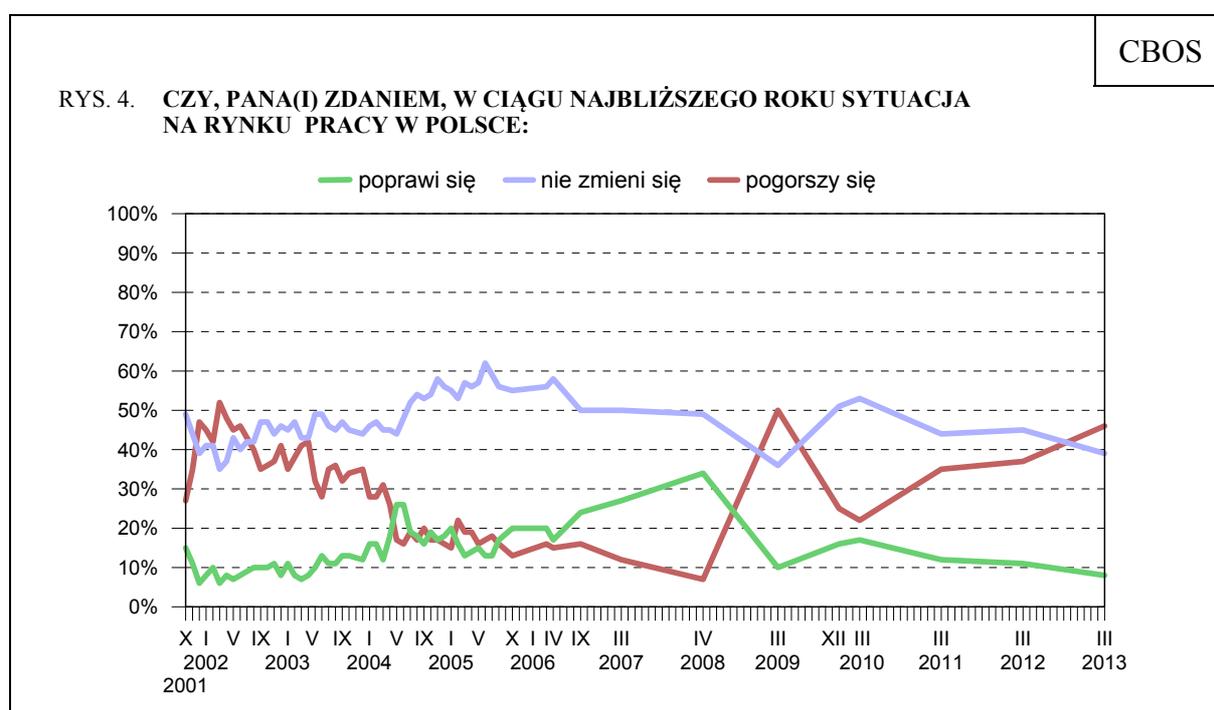
W porównaniu z badaniem ubiegłorocznym przewidywania dotyczące rozwoju sytuacji na rynku pracy w Polsce w ciągu najbliższego roku również się pogorszyły. Prawie połowa badanych (46%, wzrost o 9 punktów) przewiduje, że sytuacja w tym zakresie zmieni się na gorsze, w tym 10% spodziewa się radykalnego pogorszenia. Niemal dwie piąte respondentów (39%) jest zdania, że w ciągu roku sytuacja na krajowym rynku pracy nie ulegnie zmianie. Osoby uważające, że raczej się ona poprawi, stanowią 8% ogółu (spadek o 3 punkty procentowe w stosunku do poprzedniego pomiaru).

Obecne prognozy są wciąż lepsze od uzyskanych w marcu 2009 roku, kiedy to obawy Polaków związane z kryzysem finansowym były najsilniejsze, jednak w zestawieniu z danymi z pozostałych lat wypadają o wiele gorzej. W porównaniu z rokiem 2008, kiedy optymizm Polaków wyrażany w kontekście prognozowanych zmian na krajowym rynku pracy był największy, odnotowujemy wyraźny jego spadek (o 26 punktów procentowych) oraz zdecydowany wzrost pesymizmu (o 39 punktów).

Tabela 2

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja na rynku pracy w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	IV '06		III '07		IV '08		III '09		XII '09		III '10		III '11		III '12		III '13	
	w procentach																	
– zdecydowanie się poprawi	0	17	0	27	1	34	1	10	0	16	1	17	1	12	0	11	0	8
– raczej się poprawi	17		27		33		9		16		16		11		11		8	
– nie zmieni się	58	58	50	50	49	49	36	36	51	51	53	53	44	44	45	45	39	39
– raczej się pogorszy	12		10		6		44		22		19		29		32		36	
– zdecydowanie się pogorszy	3	15	2	12	1	7	6	50	3	25	3	22	6	35	5	37	10	46
Trudno powiedzieć	10	10	11	11	10	10	4	4	8	8	8	8	9	9	7	7	7	7

Pominięto „trudno powiedzieć”

Pesymizm w przewidywaniach dotyczących zmian na krajowym rynku pracy dominuje wśród pracowników administracyjno-biurowych (58% z nich spodziewa się pogorszenia), osób pracujących w spółkach właścicieli prywatnych i państwa (57%), respondentów oceniających swoje warunki materialne jako złe (55%) oraz osób w wieku 45–54 lata (54%). W zdecydowanej większości pozostałych grup społeczno-demograficznych również przeważa przekonanie, że najbliższy rok przyniesie pogorszenie sytuacji na rynku pracy w Polsce. Pozytywne zmiany nieco częściej niż inni przewidują osoby pracujące na własny rachunek (15% z nich spodziewa się poprawy), badani o najwyższych deklarowanych dochodach *per capita* (17%), respondenci najmłodszy (11%), w tym zwłaszcza uczniowie i studenci (12%), oraz, co ciekawe, także najstarsi (11%) – zob. tabele aneksowe.

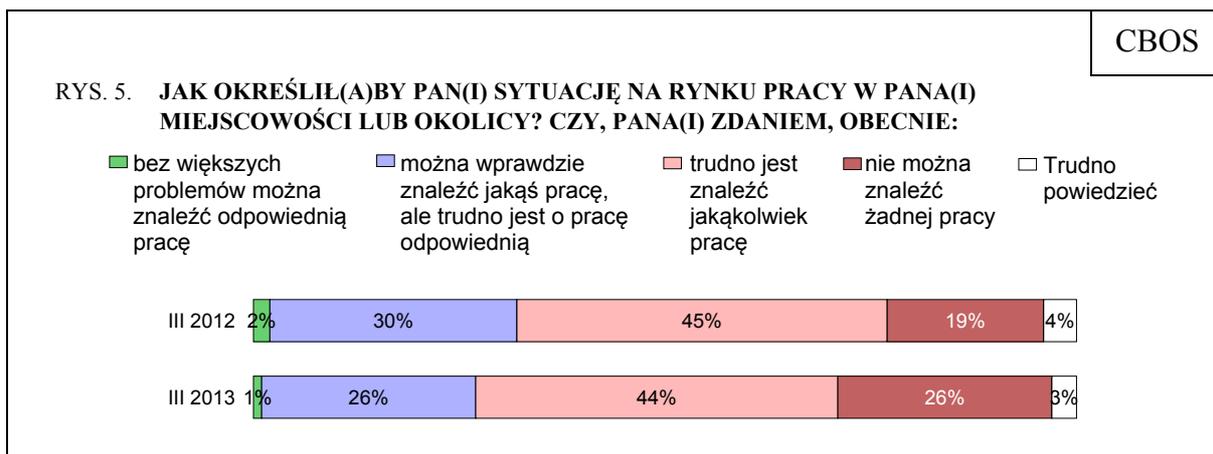
SYTUACJA NA LOKALNYCH RYNKACH PRACY

Od wielu miesięcy oceny sytuacji **na lokalnych rynkach pracy** pozostają względnie stabilne, z rosnącą tendencją do negatywnej oceny możliwości zatrudnienia w miejscu zamieszkania respondenta lub okolicy. W marcu, podobnie jak miesiąc wcześniej, o dostępności zatrudnienia mówiła ponad jedna czwarta badanych (27%), w tym tylko sporadyczne były oceny, że bez problemów można znaleźć odpowiednią pracę (1%). Ponad dwie piąte respondentów (44%, spadek o 4 punkty) twierdziło, że praca jest trudno dostępna, a jedna czwarta (26%, wzrost o 5 punktów) była zdania, że nie ma możliwości znalezienia żadnej pracy. W porównaniu z rokiem ubiegłym można zauważyć niewielki, ale systematyczny spadek przeświadczenia o dostępności zatrudnienia na lokalnych rynkach pracy. Od czerwca 2012 roku odsetek osób przekonanych o możliwości znalezienia pracy zmniejszył się o 10 punktów (z 37% do 27%).

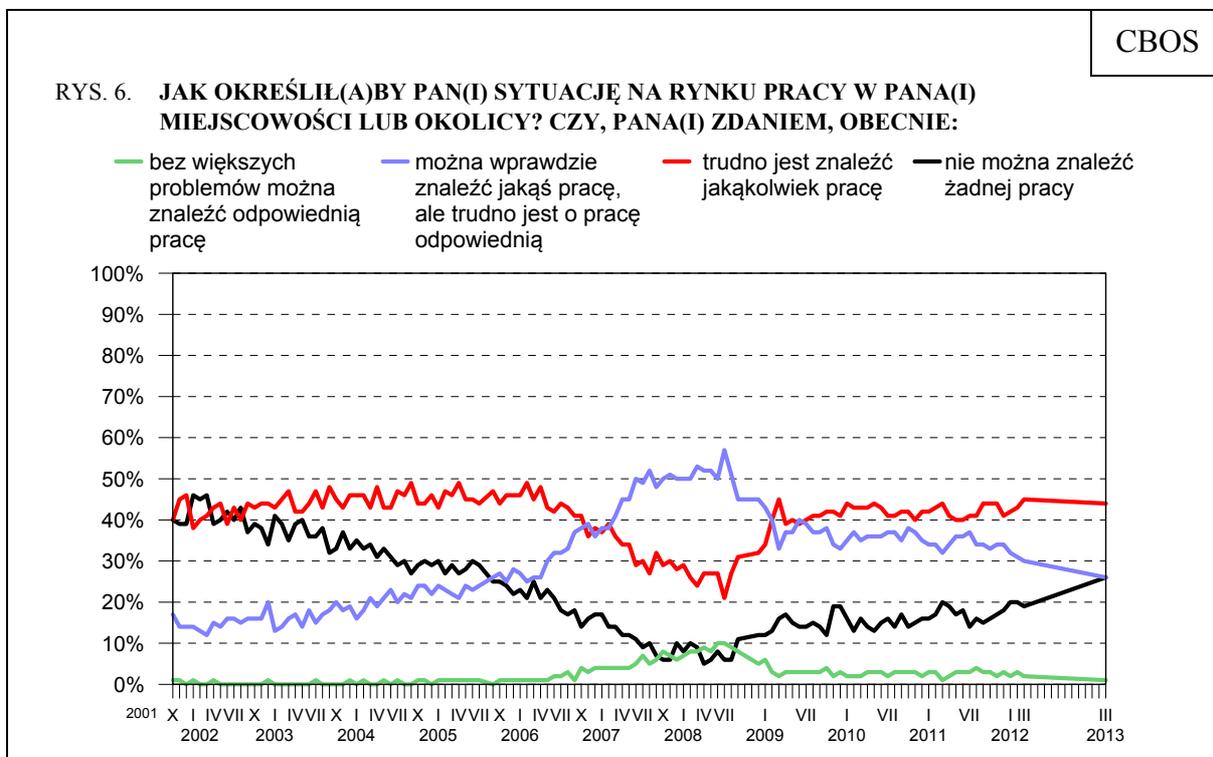
Tabela 3

Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
	2012										2013		
	w procentach												
– bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
– można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	30	30	30	35	30	33	32	32	30	28	28	25	26
– trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	45	43	45	42	46	42	44	48	46	46	44	48	44
– nie można znaleźć żadnej pracy	19	21	18	19	18	20	20	15	18	21	22	21	26
Trudno powiedzieć	4	4	5	3	4	3	2	3	4	3	4	4	3

O ile jednak w ostatnich miesiącach zauważalne są tylko niewielkie zmiany opinii na ten temat, o tyle w stosunku do sytuacji sprzed roku odnotowujemy wyraźny wzrost liczby osób deklarujących, że w ich miejscowości lub okolicy nie można znaleźć żadnej pracy (z 19% do 26%).

Skalę zmian opinii dotyczących lokalnych rynków pracy można w pełni ocenić dopiero z dłuższej perspektywy czasowej. Podobnie jak w przypadku ocen dotyczących kwestii zatrudnienia na krajowym rynku pracy, w odniesieniu do wymiaru lokalnego systematyczny wzrost zadowolenia z dostępności zatrudnienia obserwowaliśmy do połowy roku 2008, natomiast później, wraz z falą kryzysu ekonomicznego, nastąpiła radykalna zmiana oceny sytuacji. Stan taki utrzymuje się do dziś z dalszą tendencją spadkową, choć już nie tak silną jak w drugiej połowie 2008 roku. Obecne oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy powróciły do poziomu z lat 2002–2006.

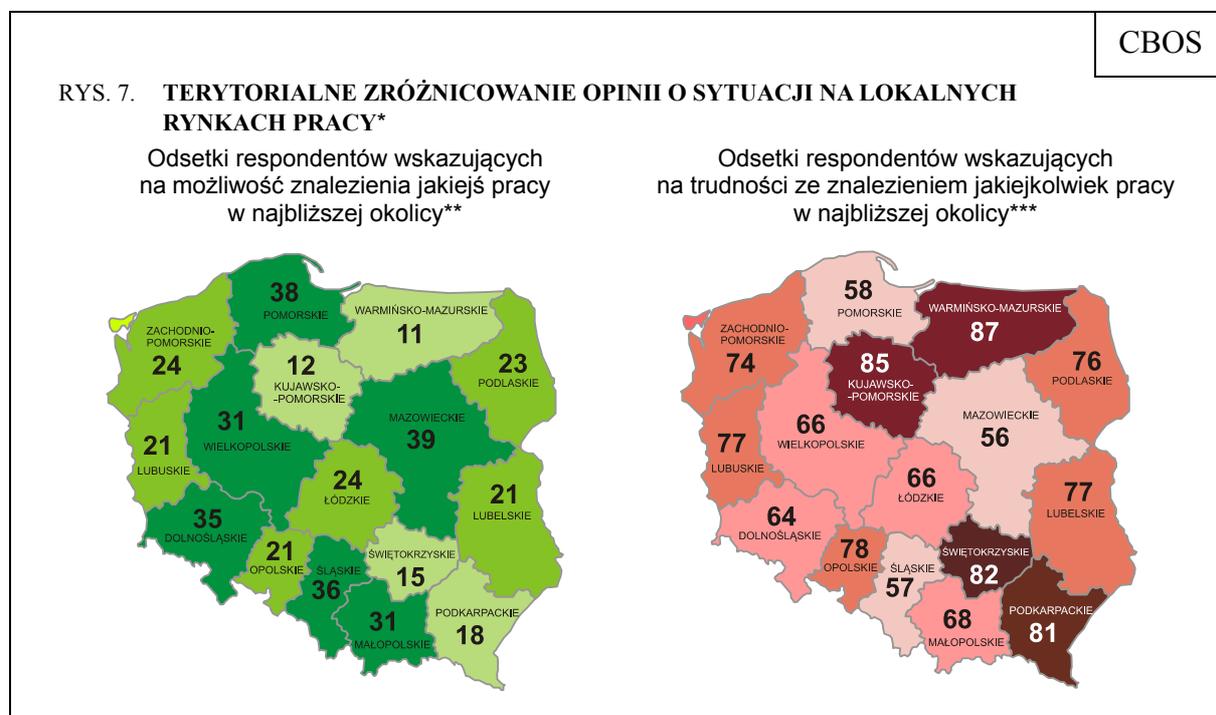

Pominięto „trudno powiedzieć”

Opinie dotyczące sytuacji na lokalnych rynkach pracy są silnie zróżnicowane ze względu na cechy demograficzne i społeczne respondentów (zob. tabele aneksowe). Przekonanie o braku dostępności pracy jest zwykle tym silniejsze, im niższy poziom wykształcenia oraz dochodów *per capita*, gorsza ocena własnej sytuacji materialnej, starszy wiek oraz mniejsza miejscowość zamieszkania. Z uwagi na status zawodowy o braku zatrudnienia w miejscu zamieszkania lub okolicy najczęściej mówią bezrobotni, rolnicy, renciści i emeryci.

Przekonanie o możliwości znalezienia obecnie jakiegokolwiek pracy, niekoniecznie satysfakcjonującej, stosunkowo częściej niż inni wyrażają mieszkańcy największych miejscowości, kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem oraz osoby pracujące w sektorze prywatnym poza rolnictwem, badani o najwyższych deklarowanych dochodach *per capita*, zadowoleni ze swojej sytuacji materialnej oraz ludzie młodzi – poniżej 35 roku życia (zob. tabele aneksowe).

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie terytorialne, przekonanie o możliwości znalezienia pracy wyrażają przede wszystkim mieszkańcy województw: mazowieckiego, pomorskiego, śląskiego i dolnośląskiego, natomiast opinie o braku dostępności pracy dominują głównie w województwach: warmińsko-mazurskim, kujawsko-pomorskim, świętokrzyskim i podkarpackim, a w następnej kolejności – opolskim, lubelskim, lubuskim i podlaskim.

* Oszacowane na podstawie zagregowanych danych z trzech ostatnich badań

** Połączono odpowiedzi: „bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę” oraz „można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią”

*** Połączono odpowiedzi: „trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę” oraz „nie można znaleźć żadnej pracy”

POCZUCIE ZAGROŻENIA BEZROBOCIEM

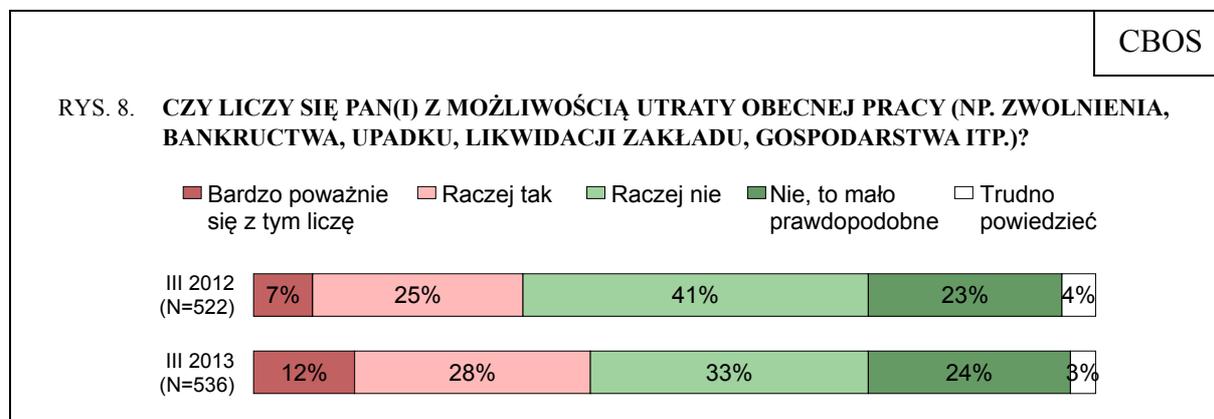
Od wielu miesięcy na w miarę stałym poziomie utrzymuje się **poczucie zagrożenia bezrobociem** w Polsce. Obecnie dwie piąte respondentów mających pracę (40%, od lutego wzrost o 7 punktów) obawia się jej utraty, w tym 12% bardzo poważnie liczy się z taką możliwością. Większość zatrudnionych (57%, spadek o 6 punktów) nie boi się bezrobocia, w tym jedna czwarta (24%, spadek o 3 punkty) jest niemal pewna utrzymania swojego miejsca pracy.

Tabela 4

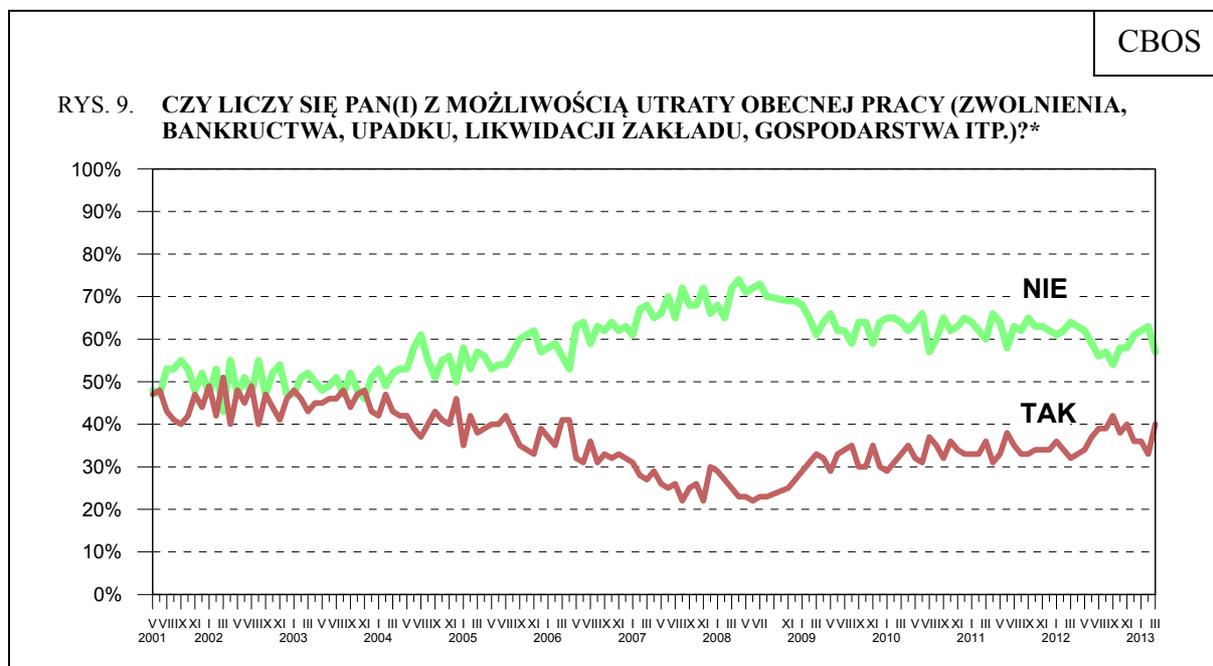
Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób aktywnych zawodowo* według terminów badań																										
	III (N=522)	IV (N=517)	V (N=516)	VI (N=522)	VII (N=483)	VIII (N=518)	IX (N=504)	X (N=514)	XI (N=494)	XII (N=557)	I (N=622)	II (N=565)	III (N=536)														
	2012						2013																				
	w procentach																										
Bardzo poważnie się z tym liczę	7	32	8	33	9	34	7	37	9	39	6	39	9	42	9	38	6	40	9	36	7	36	10	33	12	40	
Raczej tak	25		25		25	30		30		33		33		29		34		40		27		29		23		28	
Raczej nie	41		38		37	34		31		33		33		32		36		58		35		41		36		33	
Nie, to mało prawdopodobne	23	64		63		62		59		56		57		54		58		58		61		62		63		57	
Trudno powiedzieć	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4	4	4	4	4	2	2	3	3	3	3	2	4	4	3	3

* Dotyczy osób zatrudnionych, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

W porównaniu z danymi sprzed roku wzrósł poziom obaw związanych z możliwością utraty pracy. O 8 punktów (do 40%) zwiększył się odsetek tych, którzy obawiają się utraty pracy, jednocześnie zmniejszyła się (o 7 punktów procentowych) liczba osób, które zagrożenie bezrobociem oceniają jako niewielkie lub zerowe.

Od dłuższego czasu poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia jest w miarę stabilne. Na początku 2009 roku – wraz z pierwszą falą kryzysu ekonomicznego w Europie – nastąpiło radykalne załamanie trendu wzrostowego i od tamtej pory poczucie zagrożenia bezrobociem utrzymuje się – z niewielkimi wahaniami – na porównywalnym poziomie.

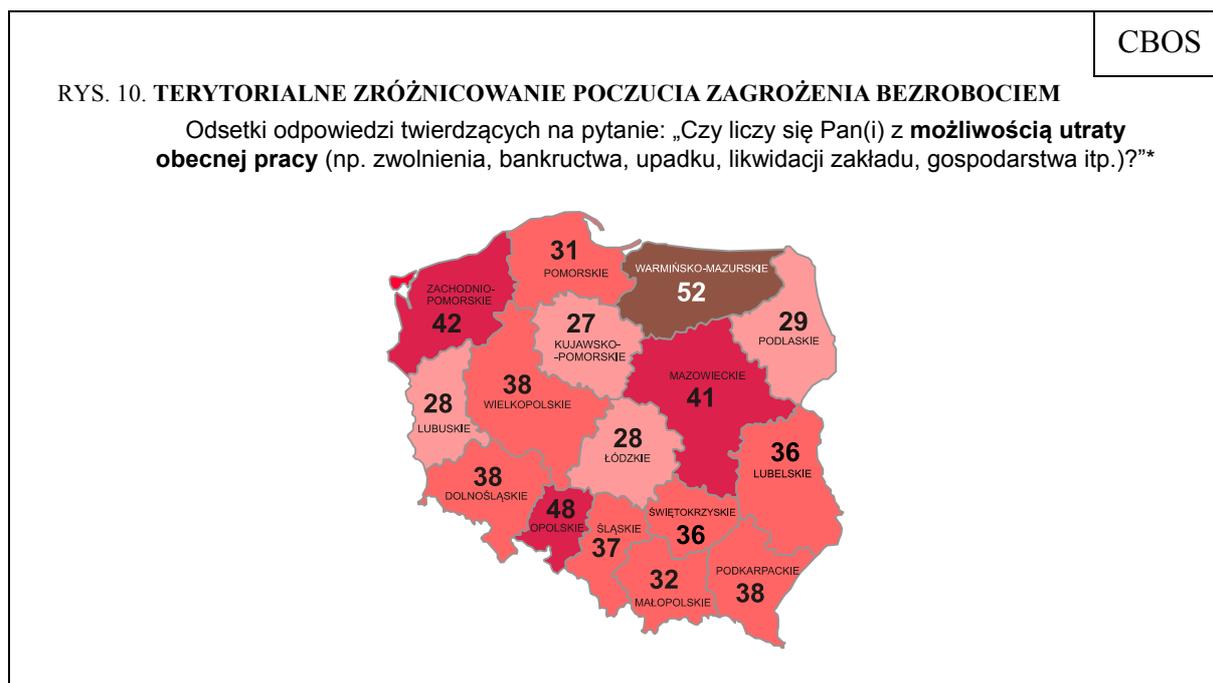
* Zsumowano odsetki odpowiedzi: „bardzo poważnie się z tym liczę” i „raczej się z tym liczę” (TAK) oraz „nie, to mało prawdopodobne” i „raczej nie” (NIE). Pominięto „trudno powiedzieć”

Uwaga: Pytanie zadawano respondentom mającym pracę, łącznie z rolnikami i osobami pomagającymi w prowadzeniu gospodarstwa rolnego oraz pracującym na własny rachunek poza rolnictwem

W zdecydowanej większości grup społeczno-demograficznych przeważają pracownicy spokojni o swoje miejsca pracy. Należą do nich przede wszystkim rolnicy (85% z nich nie obawia się bezrobocia) oraz średni personel i technicy (69%). Ponadto brak obaw deklarują respondenci o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1500 zł (73%) oraz ci, którzy określają swoją sytuację materialną jako dobrą (69%).

W grupach zawodowych stosunkowo największe obawy przed utratą pracy wyrażają robotnicy niewykwalifikowani (49% z nich liczy się z taką ewentualnością), pracownicy usług oraz robotnicy wykwalifikowani (po 47%), a także ludzie młodzi – od 18 do 24 roku życia (44%), mieszkańcy miast do 20 tys. ludności (45%) oraz respondenci o deklarowanych dochodach *per capita* od 501 zł do 750 zł (46%) i oceniający swoją sytuację materialną jako złą (46%).

Najmniej pewni swojego zatrudnienia są mieszkańcy województwa warmińsko-mazurskiego (52% pracujących liczy się z możliwością utraty pracy). Kolejne miejsca pod względem poczucia zagrożenia bezrobociem zajmują województwa: opolskie (48%), zachodniopomorskie (42%) i mazowieckie (41%). Stosunkowo największą pewnością co do stałości swojego zatrudnienia mają mieszkańcy województw: kujawsko-pomorskiego (70% pracujących uważa, że utrata pracy jest mało prawdopodobna), lubuskiego (69%) oraz podlaskiego (68%).

* Określone na podstawie zagregowanych danych z trzech ostatnich badań. Połączono odpowiedzi: „bardzo poważnie się z tym liczę” oraz „raczej tak”

Poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia w znacznym stopniu zależy od postrzegania obecnej i przyszłej kondycji swoich firm – im lepsze opinie wśród pracowników, tym większa deklarowana pewność zatrudnienia. W rezultacie 59% respondentów źle oceniających obecną sytuację w swoim zakładzie pracy ma poczucie zagrożenia bezrobociem. Również ci, którzy określają ją jako dobrą lub przeciętną, relatywnie często wyrażają obawy co do utraty pracy (odpowiednio: 30% i 44%). Jeszcze wyraźniej poczucie zagrożenia bezrobociem różnicują opinie na temat perspektyw zakładów pracy. Ponad połowa respondentów przewidujących, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w ich zakładzie pracy się pogorszy (57%), obawia się zwolnienia. Z kolei wśród tych, którzy prognozują poprawę, lęk przed bezrobociem deklaruje 41% badanych. Najmniej obaw w tym względzie wyrażają osoby, według których w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy sytuacja w ich zakładzie pozostanie bez zmian.

Tabela 5

Oceny i przewidywania dotyczące sytuacji w zakładzie pracy respondenta*	Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy?*		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
w procentach			
Jak Pan(i) ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:			
– dobra	30	70	0
– ani dobra, ani zła	44	50	6
– zła	59	41	1
Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:			
– poprawi się	41	57	2
– pozostanie bez zmian	35	63	2
– pogorszy się	57	41	2

* Odpowiedzi osób mających zatrudnienie (N=535)

Ostatni rok przyniósł negatywne zmiany w postrzeganiu sytuacji na krajowym rynku pracy: w ocenach zdecydowanie dominuje pesymizm, a w przewidywaniach – przekonanie, że najbliższy rok przyniesie pogorszenie sytuacji. Obecne opinie Polaków dotyczące sytuacji na lokalnych rynkach pracy również nie są zbyt optymistyczne – większość badanych uważa, że w ich miejscu zamieszkania lub okolicy trudno znaleźć jakąkolwiek pracę lub że nie ma jej wcale. W ostatnich latach odsetek takich opinii w miarę systematycznie rośnie. Od kilku lat natomiast na porównywalnym poziomie utrzymuje się liczba osób pracujących, które obawiają się utraty swojej posady. W skali kraju pewność zatrudnienia deklaruje mniej więcej trzech na pięciu pracujących.

Opinie na temat lokalnych rynków pracy w Polsce oraz poczucie zagrożenia bezrobociem różnicuje nie tylko poziom wykształcenia, status zawodowy, sytuacja materialna czy wielkość miejscowości zamieszkania, ale także region kraju. Na problem ze znalezieniem jakiegokolwiek pracy wskazują przede wszystkim mieszkańcy województwa warmińsko-mazurskiego i kujawsko-pomorskiego, natomiast najlepiej sytuację na rynku pracy oceniają mieszkańcy województwa mazowieckiego i pomorskiego.

Opracowała
Katarzyna CABAJ

Tabela 1

MARZEC 2013		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację na rynku pracy w Polsce?					Liczba osób	
		Czy jest ona:						
		bardzo dobra	dobra	ani dobra, ani zła	zła	bardzo zła		Trudno powiedzieć
		%	%	%	%	%		
Ogółem		0	2	10	51	33	4	1059
Płeć	Mężczyźni		2	11	53	32	2	501
	Kobiety	0	1	9	50	34	5	558
Wiek	18-24 lata		3	21	46	28	3	111
	25-34		2	16	47	33	1	177
	35-44		2	8	61	25	4	170
	45-54		1	11	51	34	4	169
	55-64	0	1	5	51	39	3	224
	65 lat i więcej		1	5	50	35	9	208
Miejsce zamieszkania	Wieś	0	1	9	52	34	4	390
	Miasto do 20 tys.		1	7	51	37	4	143
	20-100 tys.		2	10	49	34	4	204
	101-500 tys.		3	12	48	35	3	191
	501 tys. i więcej mieszk.		2	14	58	21	5	131
Wykształcenie	Podstawowe	0	0	7	49	35	8	233
	Zasadnicze zawodowe		2	7	53	36	2	247
	Średnie		2	10	50	34	4	375
	Wyższe		2	17	55	25	1	204
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.		1	19	51	26	3	100
	Średni personel, technicy			14	60	26		43
	Pracownicy adm.-biurowi		2	13	48	32	5	60
	Pracownicy usług		3	9	56	31		64
	Robotnicy wykwalifikowani		2	9	56	29	4	103
	Robotnicy niewykwalifik.			4	62	28	6	53
	Rolnicy	1		11	55	31	1	71
Pracujący na własny rach.		7	11	63	16	4	56	
Bierni zawodowo	Renciści			3	48	44	5	63
	Emeryci		2	5	49	38	6	255
	Uczniowie i studenci		2	28	43	23	3	60
	Bezrobotni		1	8	45	45	1	87
	Gospodynie domowe i inni		2	9	39	43	7	44
Pracuje w:	inst. państw., publicznej		1	12	51	35	1	135
	spółce właścicieli prywatnych i państwa		4	10	51	32	4	81
	sekt. pryw. poza rolnict.		3	14	62	17	3	235
	prywatnym gosp. rolnym	2		14	52	33		64
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	1	2	6	48	42	2	166
	501-750		2	11	58	29		110
	751-1000		2	4	49	41	5	162
	1001-1500		1	10	43	39	7	173
	Powyżej 1500 zł		3	14	55	24	4	184
Ocena własnych war. mater.	Złe		1	5	38	52	4	148
	Średnie	0	1	6	53	35	5	511
	Dobre		3	17	55	23	3	400
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu			5	58	33	4	55
	Raz w tygodniu	0	1	10	53	31	3	475
	1-2 razy w miesiącu		2	7	53	33	5	134
	Kilka razy w roku		1	10	45	40	3	245
	W ogóle nie uczestniczy		3	13	51	27	5	150
Poglądy polityczne	Lewica	1	2	13	51	31	2	189
	Centrum		2	12	50	34	3	349
	Prawica		2	7	53	36	2	298
	Trudno powiedzieć		0	8	52	30	9	223

Tabela 2

MARZEC 2013		Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja na rynku pracy w Polsce:					Trudno powiedzieć	Liczba osób
		zdecydowanie się poprawi	raczej się poprawi	pozostanie bez zmian	raczej się pogorszy	zdecydowanie się pogorszy		
		%	%	%	%	%		
Ogółem		0	8	39	36	10	7	1059
Płeć	Mężczyźni	0	10	37	35	10	7	501
	Kobiety	1	7	40	36	10	7	558
Wiek	18-24 lata	1	10	41	32	8	8	111
	25-34		5	46	35	9	5	177
	35-44	1	7	40	37	8	6	170
	45-54		8	34	39	15	4	169
	55-64		10	37	36	12	5	224
	65 lat i więcej	0	11	34	34	8	13	208
Miejsce zamieszkania	Wieś	0	7	38	39	7	8	390
	Miasto do 20 tys.		7	41	32	12	8	143
	20-100 tys.		7	35	38	14	6	204
	101-500 tys.		15	37	32	13	3	191
	501 tys. i więcej mieszk.	2	8	44	30	8	8	131
Wykształcenie	Podstawowe	0	5	39	33	9	13	233
	Zasadnicze zawodowe		10	37	33	13	7	247
	Średnie	0	10	37	37	11	5	375
	Wyższe	1	8	42	39	7	3	204
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	1	9	41	41	5	3	100
	Średni personel, technicy		7	40	37	14	2	43
	Pracownicy adm.-biurowi		5	32	43	15	5	60
	Pracownicy usług		11	33	36	11	9	64
	Robotnicy wykwalifikowani		10	36	39	7	9	103
	Robotnicy niewykwalifik.		11	36	36	15	2	53
	Rolnicy		7	41	41	4	7	71
Pracujący na własny rach.	2	13	41	29	9	7	56	
Bierni zawodowo	Renciści		6	33	29	21	11	63
	Emeryci	0	9	36	36	9	9	255
	Uczniowie i studenci	2	10	52	27	2	8	60
	Bezrobotni		6	46	29	15	5	87
	Gospodynie domowe i inni		5	39	34	16	7	44
Pracuje w:	inst. państw., publicznej		7	39	41	10	3	135
	spółce właścicieli prywatnych i państwa		11	26	42	14	7	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	1	11	43	32	6	6	235
	prywatnym gosp. rolnym		6	34	42	9	8	64
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł		9	42	31	14	4	166
	501-750	1	5	36	44	9	5	110
	751-1000		7	38	39	10	6	162
	1001-1500	1	6	41	35	12	6	173
	Powyżej 1500 zł	1	16	42	29	9	4	184
Ocena własnych war. mater.	Złe	1	5	30	33	22	9	148
	Średnie		6	37	40	10	7	511
	Dobre	1	13	43	31	6	7	400
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		5	42	33	15	5	55
	Raz w tygodniu	0	8	37	37	10	7	475
	1-2 razy w miesiącu		8	39	38	10	5	134
	Kilka razy w roku	0	9	37	39	9	6	245
	W ogóle nie uczestniczy	1	9	45	25	10	10	150
Poglądy polityczne	Lewica	1	10	40	35	11	4	189
	Centrum	1	9	37	38	11	5	349
	Prawica	0	10	40	35	10	5	298
	Trudno powiedzieć		6	39	32	8	15	223

Tabela 3

STYCZEŃ–MARZEC 2013		Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:			Liczba osób
		można znaleźć pracę	nie można znaleźć pracy	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		28	68	4	3397
Płeć	Mężczyźni	31	66	3	1623
	Kobiety	26	70	4	1774
Wiek	18-24 lata	35	62	2	407
	25-34	39	59	2	691
	35-44	34	64	2	571
	45-54	25	73	3	569
	55-64	20	77	3	583
	65 lat i więcej	16	74	10	576
Miejsce zamieszkania	Wieś	17	81	2	1290
	Miasto do 20 tys.	18	80	2	466
	20-100 tys.	27	70	4	650
	101-500 tys.	41	55	4	548
	501 tys. i więcej mieszk.	58	33	9	444
Wykształcenie	Podstawowe	14	81	5	752
	Zasadnicze zawodowe	25	73	2	841
	Srednie	32	64	4	1129
	Wyższe	41	55	3	675
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	46	52	3	324
	Sredni personel, technicy	32	66	2	147
	Pracownicy adm.-biurowi	33	65	2	218
	Pracownicy usług	41	57	1	239
	Robotnicy wykwalifikowani	31	67	2	362
	Robotnicy niewykwalifik.	28	69	3	155
	Rolnicy	19	81	1	225
	Pracujący na własny rach.	43	52	5	129
Bierni zawodowo	Renciści	13	83	4	220
	Emeryci	17	75	8	670
	Uczniowie i studenci	39	57	4	219
	Bezrobotni	24	75	0	316
	Gospodynie domowe i inni	19	76	5	172
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	31	67	2	439
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	34	64	2	296
	sekt. pryw. poza rolnict.	44	53	2	765
	prywatnym gosp. rolnym	18	82	1	224
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	18	81	1	521
	501-750	21	76	2	386
	751-1000	25	72	3	515
	1001-1500	30	66	4	517
	Powyżej 1500 zł	46	50	4	570
Ocena własnych war. mater.	Złe	15	80	4	488
	Srednie	24	73	3	1530
	Dobre	37	59	4	1380
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	24	70	6	165
	Raz w tygodniu	24	73	3	1563
	1-2 razy w miesiącu	29	68	3	477
	Kilka razy w roku	33	64	4	742
	W ogóle nie uczestniczy	37	58	5	451
Poglądy polityczne	Lewica	32	65	3	548
	Centrum	31	65	3	1108
	Prawica	29	68	3	976
	Trudno powiedzieć	21	75	4	765
Województwo	Dolnośląskie	35	64	1	261
	Kujawsko-pomorskie	12	85	4	184
	Lubelskie	21	77	2	191
	Lubuskie	21	77	3	90
	Łódzkie	24	66	10	227
	Małopolskie	31	68	1	291
	Mazowieckie	39	56	5	466
	Opolskie	21	78	1	91
	Podkarpackie	18	81	2	185
	Podlaskie	23	76	1	106
	Pomorskie	38	58	4	198
	Śląskie	36	57	7	414
	Świętokrzyskie	15	82	2	114
	Warmińsko-mazurskie	11	87	2	126
Wielkopolskie	31	66	3	301	
Zachodniopomorskie	24	74	3	153	

Tabela 4

STYCZEŃ-MARZEC 2013		Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		36	61	3	1722
Płeć	Mężczyźni	35	62	3	934
	Kobiety	38	59	3	789
Wiek	18-24 lata	44	54	1	146
	25-34	37	61	2	499
	35-44	36	61	4	449
	45-54	38	59	4	399
	55-64	29	66	5	215
	65 lat i więcej	23	71	6	15
Miejsce zamieszkania	Wieś	32	65	3	621
	Miasto do 20 tys.	45	53	2	231
	20-100 tys.	40	55	5	340
	101-500 tys.	35	63	2	280
	501 tys. i więcej mieszk.	37	61	3	250
Wykształcenie	Podstawowe	35	61	4	141
	Zasadnicze zawodowe	39	58	4	430
	Srednie	38	59	3	629
	Wyższe	33	65	2	522
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	30	68	1	310
	Sredni personel, technicy	29	69	2	140
	Pracownicy adm.-biurowi	36	58	6	204
	Pracownicy usług	47	51	2	225
	Robotnicy wykwalifikowani	47	49	4	332
	Robotnicy niewykwalifik.	49	48	2	135
	Rolnicy	12	85	3	202
	Pracujący na własny rach.	36	61	3	124
Bierni zawodowo	Renciści	23	63	14	10
	Emeryci	42	51	7	12
	Uczniowie i studenci	45	47	8	15
	Bezrobotni	69	31		7
	Gospodynie domowe i inni	52	27	21	4
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	32	65	3	439
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	40	55	6	296
	sekt. pryw. poza rolnict.	44	54	2	765
	prywatnym gosp. rolnym	13	84	3	222
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	45	54	2	205
	501-750	46	51	3	187
	751-1000	39	57	3	239
	1001-1500	42	56	3	242
	Powyżej 1500 zł	25	73	2	384
Ocena własnych war. mater.	Złe	46	48	6	155
	Srednie	43	54	3	733
	Dobre	29	69	2	834
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	35	65		50
	Raz w tygodniu	35	61	3	773
	1-2 razy w miesiącu	36	59	4	263
	Kilka razy w roku	39	59	2	428
	W ogóle nie uczestniczy	34	63	3	208
Poglądy polityczne	Lewica	36	62	2	279
	Centrum	37	60	3	610
	Prawica	35	62	3	491
	Trudno powiedzieć	38	58	4	342
Województwo	Dolnośląskie	38	61	1	108
	Kujawsko-pomorskie	27	70	2	71
	Lubelskie	36	62	2	94
	Lubuskie	28	69	4	45
	Łódzkie	28	66	7	127
	Małopolskie	32	65	3	177
	Mazowieckie	41	55	3	268
	Opolskie	48	44	8	41
	Podkarpackie	38	60	2	80
	Podlaskie	29	68	3	45
	Pomorskie	31	66	3	108
	Śląskie	37	60	3	215
	Świętokrzyskie	36	59	5	61
	Warmińsko-mazurskie	52	45	4	47
	Wielkopolskie	38	61	1	165
Zachodniopomorskie	42	53	5	70	